

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 22 oktober 2015 (*)

”Begäran om förhandsavgörande – Postgireringstjänster – Direktiv 97/67/EG – Tillämpningsområde – Nationella bestämmelser som ger exklusiva rättigheter att tillhandahålla postgireringstjänster – Statligt stöd – Ekonomisk verksamhet – Tjänster av allmänt ekonomiskt intresse”

I mål C-185/14,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Varhoven administrativen sad (Bulgarien), genom beslut av den 9 april 2014, som inkom till domstolen den 14 april 2014, i målet

”EasyPay” AD,

”Finance Engineering” AD

mot

Ministerski savet na Republika Bulgaria,

Natsionalen osiguritelen institut,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av ordförande på första avdelningen och tillförordnad ordförande på andra avdelningen R. Silva de Lapuerta, samt domarna J. L. da Cruz Vilaça (referent), A. Arabadjiev, C. Lycourgos och J.-C. Bonichot,

generaladvokat: M. Wathelet,

justitiesekreterare: handläggaren M. Aleksejev,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 4 juni 2015,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- ”EasyPay” AD, genom B. Grigorov, directeur,
- Natsionalen osiguritelen institut, genom B. Petkov, directeur,
- Bulgariens regering, genom E. Petranova och D. Drambozova, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom G. Koleva, R. Sauer och C. Vollrath, samtliga i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna (EGT L 15, 1998, s. 14), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/6/EG av den 20 februari 2008 (EUT L 52, s. 3) (nedan kallat direktiv 97/67), samt av artiklarna 106 FEUF och 107 FEUF.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan, å ena sidan, "EasyPay" AD och "Finance Engineering" AD och, å andra sidan, Ministerski savet na Republika Bulgaria (Republiken Bulgariens ministerråd) (nedan kallat ministerrådet) och Natsionalen osiguritelen institut (nationellt organ för socialförsäkringar) (nedan kallat institutet). Målet gäller en begäran om att vissa artiklar i dekretet om pensioner och försäkringsperioder (Naredba za pensiite i osiguritelniya stazh) (nedan kallat dekretet) ska ogiltigförklaras eller förklaras vara en nullitet.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

3 I artikel 1 i direktiv 97/67 föreskrivs följande:

"I detta direktiv stadgas gemensamma regler om

- villkor som styr tillhandahållande av posttjänster,
- tillhandahållande av samhällsomfattande posttjänster i gemenskapen,
- finansiering av samhällsomfattande tjänster på villkor som garanterar permanent tillhandahållande av sådana tjänster,
- avgiftsprinciper och insyn i redovisningen för tillhandahållande av samhällsomfattande tjänster,
- fastställande av kvalitetsnormer för tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster och inrättande av ett system för att säkerställa att dessa normer följs,
- harmonisering av tekniska standarder,
- inrättande av oberoende nationella tillsynsmyndigheter."

4 I artikel 2 i samma direktiv föreskrivs följande:

"I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *posttjänster*: tjänster som innefattar insamling, sortering, transport och utdelning av postförsändelser.

...

4. *insamling*: uppsamling av postförsändelser som utförs av tillhandahållaren av posttjänster.
5. *utdelning*: den process som omfattar från sortering vid utdelningscentralen till överlämnande av postförsändelserna till deras adressater.
6. *postförsändelse*: en adresserad försändelse i den slutliga form i vilken den ska transporteras av en tillhandahållare av posttjänster. Sådana försändelser omfattar, förutom brevörsändelser, till exempel böcker, kataloger, tidningar och tidskrifter samt postpaket som innehåller varor med eller utan kommersiellt värde.
7. *brevörsändelse*: en skriftlig underrättelse på vilket fysiskt medium som helst, vilken skall befordras till och överlämnas på den adress som avsändaren angivit på själva försändelsen eller dess omslag. Böcker, kataloger, tidningar och tidskrifter anses inte vara brevörsändelser.

... ”

5 I artikel 2 i kommissionens beslut 2012/21/EU av den 20 december 2011 om tillämpningen av artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (EUT L 7, 2012, s. 3) (nedan kallat beslutet om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse) föreskrivs följande:

”1. Detta beslut är tillämpligt på statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som ges till företag som anförtrotts att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse enligt artikel 106.2 [FEUF], som tillhör någon av följande kategorier:

- a) Ersättning som inte överstiger ett årligt belopp på 15 miljoner euro för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inom andra områden än transport och infrastruktur för transport; ...

...

2. Detta beslut gäller endast om den period för vilken företaget har anförtrotts att tillhandahålla tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse inte överstiger tio år. Om den period för vilken företaget har anförtrotts att tillhandahålla tjänsten överstiger tio år, gäller detta beslut endast om tjänsteleverantören behöver göra en betydande investering som måste skrivas av över hela den period som tjänsten tillhandahålls i enlighet med allmänt vedertagna redovisningsprinciper.

... ”

6 I artikel 3 i samma beslut behandlas förenlighet och undantag från anmälningsskyldigheten. Nämda artikel har följande lydelse:

”Statligt stöd i form av ersättning för allmännyttiga tjänster som uppfyller de villkor som fastställs i detta beslut ska vara förenligt med den inre marknaden och ska undantas från det krav på förhandsanmälan som fastställs i artikel 108.3 [FEUF], under förutsättning att det också är förenligt med krav som härrör från [EUF]-fördraget eller sektorspecifik unionslagstiftning.”

7 I artikel 10 i beslutet om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse föreskrivs övergångsregler med följande lydelse:

"Detta beslut ska tillämpas på individuellt stöd och stödordningar i enlighet med följande:

a) Stöd som genomförts före ikraftträdandet av detta beslut och som var förenligt med den inre marknaden och undantaget från anmälningsskyldigheten i enlighet med [kommissionens beslut 2005/842/EG av den 28 november 2005 om tillämpningen av artikel [106.2 FEUF] på statligt stöd i form av ersättning för offentliga tjänster som beviljas vissa företag som fått i uppdrag att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (EUT L 312, s. 67)] ska fortsätta att vara förenligt med den inre marknaden och att undantas från anmälningsskyldigheten under en ytterligare period av två år.

..."

8 Enligt artikel 11 i samma beslut ska "[b]eslut 2005/842/EG ... upphöra att gälla".

9 I artikel 12 i beslutet om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse stadgas att "[d]etta beslut träder i kraft den 31 januari 2012".

Bulgarisk rätt

10 Enligt artikel 106 i lagen om social trygghet (Kodeks za sotsialno osiguriavane) regleras tillämpningen av kapitel 6, med rubriken "Obligatorisk pensionsförsäkring", samt utbetalning av pensioner genom en rättsakt från minsiterrådet.

11 I artikel 50 i dekretet, vilket antogs genom ministerrådsbeslut nr 30 av den 10 mars 2000, stadgas att "pensioner och tillägg ska betalas ut av [institutets] regionenheter via postfilialerna och de nationella bankerna ...".

12 I artikel 51 i dekretet preciseras vidare att "pensioner och tillägg ska utbetalas till pensionären av postkontoret på pensionärens permanenta eller aktuella adress enligt de villkor som fastställs i dekretet".

13 Enligt artikel 54.1 i samma dekret gäller att "[institutets] regionenhet ska för varje pensionär utfärda en utbetalningsavi som ligger till grund för postkontorets utbetalning av pensionen (pensionerna) och tilläggen. Utbetalningsavin med pensionsmottagarens underskrift utgör ett kvitto på att utbetalningarna har genomförts".

14 Artikel 58 i dekretet har följande lydelse:

"[Institutet] ska till [Balgarski poshti' EAD:s (nedan kallat Balgarski poshti)] regionenhet regelbundet överföra de belopp som behövs för utbetalningen av pensioner och tillägg för att säkerställa att utbetalningen sker i tid. ..."

15 Artikel 92 i dekretet har följande lydelse:

"1) [Institutets] regionenhet ska överföra penningbeloppen för utbetalning av pensioner till ett samlingskonto tillhörande Balgarski poshtis regionenhet. Transfereringarna mellan [institutets] regionenhet och Balgarski poshtis regionenhet avseende de pensioner som betalas ut under respektive månad avslutas senast vid utgången av samma månad.

2) Som ersättning för det arbete som Balgarski poshtis regionenheter utför i samband med att pensioner utbetalas via postnätet får de 8,5 promille av det utbetalade pensionsbeloppet, vilket [institutet] betalar ut under måndaden. Detta belopp överförs senast den 7:e följande månad.

3) Mervärdesskatten på det penningbelopp som anges i punkt 2 överförs från [institutets] regionenhet till Balgarski poshtis regionenhet tillsammans med nämnda belopp.

4) De utbetalningar som avses i punkterna 2 och 3 ovan ska ombesörjas med stöd av en faktura som Balgarski poshtis regionalenhet upprättar efter det att månadens pensioner har utbetalats.

5) Om en anställd vid postfilialen orsakar en felaktig pensionsutbetalning, ska Balgarski poshtis regionenhet ersätta [institutets] regionenhet för detta.”

16 Enligt artikel 4 i lagen om posttjänster (Zakon za poshtenskite uslugi), i dess ändrade lydelse (nedan kallad lagen om posttjänster), omfattar ”posttjänster ... samhällsomfattande posttjänster samt icke-samhällsomfattande posttjänster”.

17 I artikel 25.2 i lagen om posttjänster föreskrivs följande:

”En postoperatör som har till uppgift att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster får även tillhandahålla andra posttjänster enligt de villkor som fastställs i denna lag samt utföra annan verksamhet som faller under verksamhetsföremålet för denna operatör i dess egenskap av kommersiellt bolag.”

18 I artikel 29 ter i samma lag föreskrivs följande:

”En postoperatör som har till uppgift att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster ska organisera sin verksamhet och redovisa denna enligt tillämpliga redovisningsstandarder samt använda ett kostnadsfördelningssystem för såväl hela det kommersiella bolaget som analytiskt och separat för

1. samhällsomfattande posttjänster efter typ av tjänst,
2. postgireringar,
3. icke-samhällsomfattande posttjänster enligt artikel 38.1–38.3,
4. annan kommersiell verksamhet.”

19 Det följer av artikel 38 i lagen om posttjänster att icke-samhällsomfattande posttjänster omfattar följande:

- ”1. mottagande, transport och överlämnande av direktreklam via post,
2. tjänster som anges i artikel 3.2,
3. expressleveranstjänster,
4. postgireringar.

20 Enligt artikel 39.3 i lagen om posttjänster avses med en individuell licens enligt denna lag ett individuellt förvaltningsbeslut som utfärdas för bland annat postgireringar.

21 I 1 § punkt 9 i tilläggsbestämmelserna till samma lag stadgas att "[m]ed postgireringar avses posttjänster där penningbelopp med stöd av ett pappersdokument överförs från gireringens avsändare till dess mottagare via posttjänster från en postoperatör som innehar ett tillstånd för att tillhandahålla tjänster enligt artikel 39.3".

22 Enligt 70 § i övergångs- och slutbestämmelserna till nämnda lag gäller att "[d]en postoperatör som åläggs skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster enligt artikel 24 är det kommersiella bolaget [Balgarski posht]. Tillhandahållandet ska ske under en femtonårsperiod, räknat från och med den dag då denna lag offentliggörs i *Darzhaven vestnik* [(Officiella tidningen) nr 102, år 2010, i kraft sedan den 30 december 2010]".

Bakgrund till målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

23 Genom beslut av den 10 mars 2000 antog ministerrådet dekretet som trädde i kraft den 1 januari 2000. I dekretet föreskrivs att pensioner ska utbetalas av institutets regionenheter via de nationella bankerna och den nationella postoperatören Balgarski poshtis postkontor. Andelarna i det kommersiella bolaget Balgarski poshti innehas till 100 procent av staten. Postgireringarna omfattar utbetalning av pensioner såväl på postkontor som på mottagarens adress och sköts av postanställda. När dekretet utfärdades var det endast Balgarski poshti som med tillämpning av lagen om posttjänster hade befogenhet att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster, vilket även inbegrep postgireringar.

24 Som en följd av att lagen ändrats ingår postgireringar sedan den 3 november 2009 inte längre bland de samhällsomfattande posttjänsterna. "EasyPay" AD och "Finance Engineering" AD är företag med en licens från telekommunikationsstyrelsen som ger dem rätt att tillhandahålla postgireringstjänster. Företagen anser därför att dekretet, genom att Balgarski poshti ges en exklusiv rättighet att utbetala pensioner genom postgireringar, inskränker deras rättigheter i egenskap av postoperatörer och begränsar den fria konkurrensen.

25 Ministerrådet anser att beviljandet och utbetalningen av pensioner ingår i statsfunktionerna på området för social trygghet och att den därför inte kan anses utgöra ekonomisk verksamhet. Genom en normativ rättsakt har Balgarski poshti getts i uppgift att tillhandahålla en allmännyttig tjänst som inte omfattas av konkurrensrättens tillämpningsområde. Ministerrådet har tillagt att det bara är detta bolag som har kontor över hela landet, inbegripet i glesbygdsmråden.

26 Domstolen i första instans konstaterade att artikel 106 i lagen om social trygghet ger ministerrådet utrymme att välja det bolag som bäst tillgodoser det allmänna behovet. Rätten ogillade följaktligen "EasyPay" AD:s och "Finance Engineering" AD:s talan. Parterna överklagade därefter den domen till den hänskjutande domstolen.

27 Mot denna bakgrund beslutade Varhoven administrativen sad (högsta förvaltningsdomstol i Bulgarien) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

"1) Ska en posttjänst såsom postgireringstjänsten, varigenom penningbelopp överförs från avsändaren, som i det här fallet är staten, till mottagaren – vilka är personer som uppbär sociala förmåner – inte anses falla under tillämpningsområdet för direktiv 97/67, vilket alltså innebär att den omfattas av bestämmelserna i artiklarna 106 FEUF och 107 FEUF?

2) Om den första frågan besvaras jakande – ska artiklarna 106 FEUF och 107 FEUF tolkas så, att de inte medger en inskränkning av den fria konkurrensen i samband med tillhandahållandet av en posttjänst enligt ovan, om detta motiveras med tvingande hänsyn för att kunna garantera medborgarnas konstitutionella rätt och statens socialpolitik och om tjänsten samtidigt är av sådant

slag att den kan klassificeras som tjänst av allmänt ekonomiskt intresse, förutsatt att vederlaget till den som tillhandahåller tjänsten utgör en ersättning som inte överstiger det belopp som har fastställts i artikel 2.1 a i beslutet om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

28 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida direktiv 97/67 ska tolkas så, att en postgireringstjänst varigenom avsändaren – i förevarande fall staten – överför penningbelopp till mottagaren via den operatör som har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten omfattas av direktivets tillämpningsområde.

29 EU-domstolen påpekar att i artikel 2 led 1 i direktiv 97/67 görs en uttömmande uppräkningslista av de tjänster som omfattas av begreppet posttjänster i den mening som avses i direktivet. Dessa består av tjänster som innefattar insamling, sortering, transport och utdelning av postförsändelser. I led 6 i samma artikel ges dessutom en detaljerad beskrivning av vad som ska anses med en ”postförsändelse” i den mening som avses i direktivet.

30 Varken i artikel 2 eller i någon annan bestämmelse i direktiv nr 97/67 omnämns dock finansiella tjänster, inklusive dem som tillhandahålls som en tilläggstjänst av dem som levererar posttjänster (se, för ett liknande resonemang, dom Asempre och Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, punkt 31).

31 Med hänsyn till att denna bestämmelse i direktiv 97/67 är både tydlig och uttömmande, finns det inget som talar för att direktivet ska ges en vid tolkning som skulle innebära att det är tillämpligt på situationer som inte omfattas av dess tillämpningsområde (se, för ett liknande resonemang, dom Asempre och Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, punkt 32).

32 EU-domstolen har således slagit fast att postgireringstjänster som består i tjänster genom vilka betalningar till fysiska och juridiska personer utförs via det allmänna postnätet för andras räkning och på deras uppdrag inte omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 97/67 (se dom Asempre och Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, punkt 34).

33 Den första frågan ska därför besvaras på följande sätt. Direktiv 97/67 ska tolkas så, att en postgireringstjänst varigenom avsändaren – i förevarande fall staten – överför penningbelopp till mottagaren via den operatör som har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten inte omfattas av direktivets tillämpningsområde.

Den andra frågan

34 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 107.1 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för att en medlemsstat beviljar ett företag, såsom det som är aktuellt i det nationella målet, exklusiva rättigheter att ombesörja utbetalning av pensioner genom postgireringar.

35 EU-domstolen erinrar inledningsvis om att samtliga villkor som föreskrivs i artikel 107.1 FEUF måste vara uppfyllda för att en åtgärd ska anses utgöra statligt stöd. För det första måste det röra sig om en statlig åtgärd eller en åtgärd som vidtas med hjälp av statliga medel. För det andra måste denna åtgärd kunna påverka handeln mellan medlemsstaterna. För det tredje ska

mottagaren av stödet gynnas av åtgärden. För det fjärde ska åtgärden snedvrída eller hota att snedvrída konkurrensen (se dom Libert m.fl., C?197/11 och C?203/11, EU:C:2013:288, punkt 74 och där angiven rättspraxis).

36 För att en åtgärd ska kunna kvalificeras som statligt stöd krävs således enligt artikel 107.1 FEUF bland annat att ett företag gynnas av åtgärden.

37 Vid tillämpning av unionens konkurrensrättsliga bestämmelser utgörs ett företag av varje enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens rättsliga form och oavsett hur den finansieras. Ekonomisk verksamhet utgörs av all verksamhet som består i att erbjuda varor eller tjänster på en viss marknad (se dom Compass-Datenbank, C?138/11, EU:C:2012:449, punkt 35).

38 Det har slagits fast att de organ som medverkar vid förvaltningen av det allmänna systemet för social trygghet fyller en funktion av uteslutande social karaktär. Denna verksamhet bygger på principen om solidaritet utan något som helst vinstsyfte. De utbetalade förmånerna är förmåner som är fastlagda i lag och som är oberoende av avgifternas storlek (se, för ett liknande resonemang, dom Poucet och Pistre, C?159/91 och C?160/91, EU:C:1993:63, punkt 18).

39 Det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera om den postgireringsverksamhet som bedrivs av Balgarski poshti och som gör det möjligt att utbetala de pensioner som är aktuella i det nationella målet kan anses medverka vid förvaltningen av det allmänna systemet för social trygghet, samt om denna verksamhet ska betraktas som ekonomisk verksamhet som omfattas av artikel 107.1 FEUF.

40 För att det inte ska vara fråga om ekonomisk verksamhet, måste den aktuella verksamheten till följd av sin natur, sitt syfte och de regler som gäller för den ha en oskiljaktig anknytning till det nationella pensionssystemet (se, analogt, dom Aéroports de Paris/kommissionen, C?82/01 P, EU:C:2002:617, punkt 81). I det nationella målet måste det således beaktas huruvida postgireringsverksamheten eventuellt kan särskiljas från detta system.

41 Det framgår av bland annat artiklarna 50, 54.1 och 58 i dekretet att pension som utgår enligt det statliga systemet för social trygghet omfattas av institutets uppdrag. För att utföra detta uppdrag anlitar institutet Balgarski poshti enbart för utbetalning av pensioner.

42 Utbetalning av pensioner får enligt artikel 50 i dekretet även ombesörjas av banker. De uppgifter som institutet lämnat till den bulgariska regeringen och som denna regering har åberopat under det muntliga förfarandet visar att per den 1 maj 2015 utbetalades ungefär 53 procent av det totala antalet pensioner genom bankgireringar. Postgireringar genom Balgarski poshtis försorg är således inte det enda sättet att ombesörja pensionsutbetalningar.

43 Dessa omständigheter utgör indicier på att postgireringsverksamhet i samband med utbetalning av pensioner kan särskiljas från det nationella pensionssystemet. Det ankommer på den hänskjutande domstolen att bedöma relevansen av dessa omständigheter, bland annat mot bakgrund av övriga faktiska och rättsliga omständigheter som den har tillgång till.

44 För det fall att postgireringsverksamhet i samband med utbetalning av de pensioner som är aktuella i det nationella målet kan särskiljas från det allmänna systemet för social trygghet och ska anses som en ekonomisk verksamhet, uppstår vidare frågan huruvida den åtgärd varigenom medlemsstaten beviljar ett företag exklusiva rättigheter att ombesörja pensionsutbetalning genom postgireringar kan anses gynna företaget i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF.

45 En statlig åtgärd omfattas inte av artikel 107.1 FEUF om åtgärden ska anses utgöra ersättning som motsvarar ett vederlag för tjänster som de mottagande företagen har tillhandahållit

för att fullgöra skyldigheter avseende allmännyttiga tjänster, varmed åtgärden i själva verket inte gynnar dessa företag ekonomiskt och således inte har som verkan att dessa företag får en mer fördelaktig konkurrensställning än konkurrerande företag (se dom *Libert m.fl.*, C?197/11 och C?203/11, EU:C:2013:288, punkt 84, och dom *Altmark Trans och Regierungspräsidium Magdeburg*, C?280/00, EU:C:2003:415, punkt 87).

46 För att en sådan ersättning i ett konkret fall inte ska anses utgöra statligt stöd, måste emellertid ett visst antal villkor vara uppfyllda (dom *Altmark Trans och Regierungspräsidium Magdeburg*, C?280/00, EU:C:2003:415, punkt 88).

47 Det framgår för det första av punkt 89 i dom *Altmark Trans och Regierungspräsidium Magdeburg* (C?280/00, EU:C:2003:415) att det mottagande företaget faktiskt ska vara ålagt skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster och att denna skyldighet ska vara klart definierad för att vederlaget inte ska betraktas som statligt stöd.

48 Den hänskjutande domstolen måste i förkommande fall pröva huruvida *Balgarski poshti* faktiskt har ålagts skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster, och om dessa skyldigheter är klart definierade i de nationella bestämmelser som är aktuella i målet.

49 För det andra följer det av punkt 90 i dom *Altmark Trans och Regierungspräsidium Magdeburg* (C?280/00, EU:C:2003:415) att det ankommer på den hänskjutande domstolen att avgöra huruvida de kriterier på grundval av vilka ersättningen beräknas fastställts i förväg på ett objektivt och öppet sätt.

50 I artikel 92.2 i dekretet föreskrivs härvidlag det grundbelopp som tjänar som grund för att beräkna ersättningen för skyldigheten att tillhandahålla den allmännyttiga tjänsten.

51 På samma sätt ankommer det på den hänskjutande domstolen att pröva huruvida ersättningen – med tillämpning av det tredje villkoret i punkt 92 i dom *Altmark Trans och Regierungspräsidium Magdeburg* (C?280/00, EU:C:2003:415) – överstiger vad som krävs för att täcka hela eller delar av de kostnader som har uppkommit i samband med pensionsutbetalningen med hjälp av postgireringar, med hänsyn tagen till de intäkter som därvid har erhållits och till en rimlig vinst för att fullgöra dessa skyldigheter.

52 När det företag som ges ansvaret för att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, såsom i det nationella målet, inte har valts ut efter ett offentligt upphandlingsförfarande, ankommer det likaså på den hänskjutande domstolen att, i enlighet med det fjärde villkor som uppställs i punkt 93 i dom *Altmark Trans och Regierungspräsidium Magdeburg* (C?280/00, EU:C:2003:415), försäkra sig om att ersättningens storlek fastställs på grundval av en undersökning av de kostnader som ett genomsnittligt, välskött och välutrustat företag skulle ha åsamkats vid fullgörandet av skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster, med hänsyn tagen till de intäkter som därvid har erhållits och till en rimlig vinst för att fullgöra dessa skyldigheter.

53 Den hänskjutande domstolen har visserligen betonat att den ersättning som *Balgarski poshti* uppbär motsvarar ett vederlag som inte överstiger det belopp som föreskrivs i artikel 2.1 a i beslutet om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. EU-domstolen påpekar dock för det tredje att detta beslut avser åtgärder som utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom *Libert m.fl.*, C?197/11 och C?203/11, EU:C:2013:288, punkt 102). Det är nämligen endast för det fall kriterierna i punkterna 47–52 ovan inte iakttas, och för det fall rekvisiten för artikel 107.1 FEUF är uppfyllda, som den hänskjutande domstolen kan tillämpa nämnda beslut för att avgöra om åtgärden i det nationella målet – vilken kan kvalificeras som statligt stöd enligt artikel 107 FEUF – är förenlig med den inre marknaden i enlighet med artikel

106.2 FEUF och kan undantas från skyldigheten om anmälan i förväg i enlighet med vad som stadgas i artikel 108.3 FEUF.

54 EU-domstolen erinrar om att det följer av artiklarna 11 och 12 i beslutet om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse att detta beslut upphäver beslut 2005/842 och träder i kraft den 31 januari 2012. Såsom Europeiska kommissionen påpekat föreskrivs i artikel 10 i beslutet om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse att stöd som genomförts före ikraftträdandet av detta beslut och som var förenligt med den inre marknaden och undantaget från anmälningsskyldigheten i enlighet med beslut 2005/842 ska fortsätta att vara förenligt med den inre marknaden och att undantas från anmälningsskyldigheten under en ytterligare period av två år, det vill säga till och med den 31 januari 2014. Från och med detta datum ska en statlig stödordning uppfylla kraven i beslutet om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse för att kunna undantas från anmälningsskyldigheten.

55 Såsom följer av punkt 23 ovan trädde dekretet i kraft i januari 2000. Det ska därför påpekas att för det fall att en tjänsteleverantör tillhandahåller en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse sedan mer än tio år, gäller beslutet om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, enligt artikel 2.2 häri, endast om tjänsteleverantören behövt göra en betydande investering för att kunna tillhandahålla tjänsten av allmänt ekonomiskt intresse. Det ankommer på den nationella domstolen att göra denna bedömning.

56 Mot denna bakgrund ska den andra frågan besvaras på följande sätt. Artikel 107.1 FEUF ska tolkas så, att för det fall att postgireringsverksamhet i samband med pensionsutbetalning anses vara ekonomisk verksamhet, är nämnda bestämmelse emellertid inte tillämplig på en medlemsstats beslut att bevilja ett företag, såsom det som är i fråga i det nationella målet, exklusiva rättigheter att ombesörja pensionsutbetalningen genom postgireringar, i den mån tjänsten utgör en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse och ersättningen härför motsvarar vederlaget för de tjänster som företaget har tillhandahållit för att fullgöra sin skyldighet avseende allmännyttiga tjänster.

Rättegångskostnader

57 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

1) **Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/6/EG av den 20 februari 2008, ska tolkas så, att en postgireringstjänst varigenom avsändaren – i förevarande fall staten – överför penningbelopp till mottagaren via den operatör som har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten inte omfattas av direktivets tillämpningsområde.**

2) Artikel 107.1 FEUF ska tolkas så, att för det fall att postgireringsverksamhet i samband med pensionsutbetalning anses vara ekonomisk verksamhet, är nämnda bestämmelse emellertid inte tillämplig på en medlemsstats beslut att bevilja ett företag, såsom det som är i fråga i det nationella målet, exklusiva rättigheter att ombesörja pensionsutbetalningen genom postgireringar, i den mån tjänsten utgör en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse och ersättningen härför motsvarar vederlaget för de tjänster som företaget har tillhandahållit för att fullgöra sin skyldighet avseende allmännyttiga tjänster.

Underskrifter

* Rättegångsspråk: bulgariska.